

Chambre des Représentants

SESSION 1981-1982

30 SEPTEMBRE 1982

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 26 janvier 1960 relative aux redevances sur les appareils récepteurs de radio-diffusion

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE L'INFRASTRUCTURE (1)

PAR M. SOMERS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'auteur déclare que sa proposition de loi tend à supprimer les pénalités en cas de non paiement des redevances sur les appareils récepteurs de radiodiffusion.

Selon lui, en effet, la tendance à assortir de sanctions pénales des obligations de plus en plus nombreuses affaiblit dans l'esprit du public la valeur de la législation.

En outre, à la Régie des Télégraphes et des Téléphones, chargée du recouvrement des redevances, le désordre dans le service entraîne de nombreuses erreurs, par exemple la réclamation de la redevance pour un appareil se trouvant dans une résidence à une personne qui l'a quittée depuis plusieurs mois ou même plusieurs années.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Baudson.

A. — Membres : MM. Cardoen, Coppieters, Desutter, Dhoore, le Hardy de Beaulieu, Lernoux, Vankeirsbilck. — MM. Baudson, Boogaerts, Bourry, M. Harmegnies, Rigo, Van der Biest, Van Elewyck. — MM. A. Claes, Daems, Huylebrouck, Kubla, Pierard, Van Renterghem. — MM. Gabriels, Somers. — M. Outers.

B. — Suppléants : MM. Ansoms, Beerden, Breyne, Jérôme, Th. Kelchtermans, Marchand, M. Olivier, Thys. — MM. Anselme, B. Cools, Delizée, Féaux, Guillaume, Mangelschots, Rubens, Vanderheyden. — MM. Anthuenis, D'hondt, Evers, Heughebaert, L. Michel, Taelman, Mme Van den Poel-Welkenhuysen. — MM. Belmans, De Beul, Meyntjens. — MM. Mordant, Nols.

Voir :

219 (1981-1982) :

— N° 1 : Proposition de loi.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1981-1982

30 SEPTEMBER 1982

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 26 januari 1960 betreffende de taksen op de toestellen voor het ontvangen van radio-omroepuitzendingen

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE INFRASTRUCTUUR (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER SOMERS

DAMES EN HEREN,

De auteur van het voorstel verklaart dat zijn wetsvoorstel de straffen op het niet betalen van de taksen op de toestellen voor het ontvangen van radio-uitzendingen wil afschaffen.

Zijns inziens tast de neiging om de niet-nakoming van steeds meer verplichtingen te straffen bij het publiek de waarde van de wetgeving aan.

Bovendien blijft de Regie van Telegrafie en Telefonie die de taksen moet innen, vaak in gebreke omdat in de betrokken diensten wanorde heerst, zodat veel vergissingen worden begaan, b.v. wanneer taksen gevorderd worden voor een toestel dat zich bevindt in een woning die iemand al enkele maanden of zelfs jaren heeft verlaten.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Baudson.

A. — Leden : de heren Cardoen, Coppieters, Desutter, Dhoore, le Hardy de Beaulieu, Lernoux, Vankeirsbilck. — de heren Baudson, Boogaerts, Bourry, M. Harmegnies, Rigo, Van der Biest, Van Elewyck. — de heren A. Claes, Daems, Huylebrouck, Kubla, Pierard, Van Renterghem. — de heren Gabriels, Somers. — de heer Outers.

B. — Plaatsvervangers : de heren Ansoms, Beerden, Breyne, Jérôme, Th. Kelchtermans, Marchand, M. Olivier, Thys. — de heren Anselme, B. Cools, Delizée, Féaux, Guillaume, Mangelschots, Rubens, Vanderheyden. — de heren Anthuenis, D'hondt, Evers, Heughebaert, L. Michel, Taelman, Mme Van den Poel-Welkenhuysen. — de heren Belmans, De Beul, Meyntjens. — de heren Mordant, Nols.

Zie :

219 (1981-1982) :

— Nr 1 : Wetsvoorstel.

L'auteur demande en conclusion que le citoyen soit protégé contre des poursuites pénales pour un fait qui n'est pas juridiquement établi.

Le Ministre des Communications et des Postes, Télégraphes et Téléphones estime que la proposition de loi est trop radicale car, si elle était adoptée, elle obligerait les pouvoirs publics à assigner devant les tribunaux civils tous ceux qui ne payent pas leur redevance, ce qui représenterait une tâche colossale.

Le raccordement à la radiodiffusion se fait sur base d'un « contrat d'adhésion », ce qui implique que l'abonné ne peut choisir qu'entre adhérer à tout le contrat ou ne pas y adhérer. La collecte des redevances a été confiée à la Régie des Télégraphes et des Téléphones.

Il annonce qu'une réforme plus globale du système est actuellement étudiée par le Secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones.

* * *

Un membre demande quel pourcentage de redevances n'est pas payé par les redevables.

Le Secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones répond que ce nombre s'élève à 50 000 par an sur 7,4 millions d'inscriptions (4,5 millions de redevances de radio et 2,9 millions de redevances de télévision).

La question est posée de savoir ce que rapporte et ce que coûte la redevance de radio-télévision.

Le Secrétaire d'Etat répond qu'en 1981, plus de 11,258 milliards de F ont été perçus et que les frais de perception s'élevaient pour cette même année à environ un demi-milliard de F.

Un membre fait observer que le délai de prescription est de 5 ans. La R. T. T. ne peut donc plus réclamer des sommes dues depuis plus de 5 ans.

Une discussion s'engage sur l'utilité des sanctions pénales dans le présent cas.

Un membre se déclare opposé à l'existence de sanctions pénales pour sanctionner l'obligation civile de paiement de sommes à l'Etat.

Celui-ci doit à cet égard être mis sur le même plan que les particuliers. Cependant pour garantir le paiement, il faut, en cas de manquement, majorer de façon importante la somme due.

Selon un autre membre, la même situation peut se produire dans le cas d'un contrat privé, par exemple celui conclu avec une compagnie d'assurances par l'automobiliste pour couvrir sa responsabilité civile. Si l'intéressé vend sa voiture et conserve sa plaque d'immatriculation, il sera censé être toujours détenteur de la voiture et requis de continuer à payer la prime d'assurance.

De même, le voyageur qui pénètre dans le train est *ipso facto* tenu par l'ensemble des règles qui régissent le contrat de transport.

D'autre part, la Cour de Cassation, dans un arrêt du 19 juin 1972 (Pas. p. 952) a déclaré que les redevances constituent une rétribution pour l'utilisation d'un service public.

Un membre fait cependant remarquer que les contrats d'assurances ne sont pas assortis de sanctions pénales en cas de non paiement de la prime.

Selon un intervenant, il faut prendre garde, en supprimant les sanctions pénales, de ne pas mettre les redevables dans une situation encore plus difficile à terme, par l'obligation où ils se trouveraient, en cas de condamnation, de payer des frais de justice qui, au civil, peuvent être énormes.

Ten slotte vraagt de indiener de burgers niet strafrechtelijk te vervolgen voor een feit dat juridisch niet is bewezen.

De Minister van Verkeerswezen, Posterijen, Telegrafie en Telefonie meent dat het wetsvoorstel te ver gaat : als het wordt aangenomen, zal de overheid verplicht zijn alle personen die hun radiotaks niet betalen, voor de burgerlijke rechtbanken te dagvaarden, wat een enorme taak zou zijn.

Het recht op aansluiting op de radio-uitzendingen steunt op een « toetredingscontract », hetgeen impliceert dat de betrokkenen slechts de keuze hebben tussen de toetreding tot het hele contract en het niet toetreden. De inning van de taksen is toevertrouwd aan de Régie de Telegrafie en Telefonie.

Hij kondigt aan dat de Staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie thans werkt aan een algemener herziening van het bestaande systeem.

* * *

Een lid zou het percentage van de niet betaalde taksen willen kennen.

De Staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie antwoordt dat er ca. 50 000 gevallen per jaar zijn, op meer dan 7,4 miljoen inschrijvingen (4,5 miljoen radiotaksen en 2,9 miljoen televisietaksen).

Gevraagd wordt hoeveel de radio- en televisietaksen ophalen en kosten.

De Staatssecretaris antwoordt dat in 1981 meer dan 11,258 miljard F werd ontvangen en dat de inningskosten in datzelfde jaar ongeveer een half miljard beliepen.

Een lid merkt op dat de verjaringstermijn vijf jaar bedraagt. De P. T. T. kan dus geen bedragen meer vorderen die sedert meer dan 5 jaar verschuldigd zijn.

Er ontspint zich dan een discussie over het nut van de desbetreffende strafsancties.

Een lid is gekant tegen het bestaan van strafsancties om de burgerrechtelijke verplichting tot het betalen van geldsommen aan de Staat te straffen.

In dat opzicht moet laatstgenoemde op dezelfde voet als de particulieren behandeld worden. Maar ter vrijwaring van de betaling moet men, wanneer een « abonné » in gebreke blijft, het verschuldigde bedrag aanzienlijk verhogen.

Volgens een ander lid kan dezelfde situatie zich voordoen met een privécontract, b.v. het contract dat door de automobilist gesloten wordt met een verzekeraarsmaatschappij om zijn burgerlijke aansprakelijkheid te dekken. Indien de betrokkenen zijn wagen verkoopt en zijn inschrijvingsplaats bewaart, wordt hij geacht zijn wagen nog altijd te bezitten en wordt van hem gevraagd dat hij zijn verzekeringspremie blijft betalen.

Zo is ook de reiziger die de trein neemt *ipso facto* onderworpen aan alle regels van de vervoerovereenkomst.

Anderzijds heeft het Hof van Cassatie via een arrest van 9 juni 1972 (Pas. blz. 952) verlaard dat de taksen een vergoeding zijn voor het gebruik van een openbare dienst.

Een lid merkt evenwel op dat verzekeraarscontracten bij niet-betaling van de premie niet in sancties voorzien.

Volgens een lid dient men, als de sancties afgeschafft worden, ervoor te waken dat de taksplichtigen na verloop van tijd niet in nog grotere moeilijkheden komen doordat zij verplicht zouden zijn om bij veroordeling gerechtskosten te betalen die voor de burgerlijke rechtbank enorm hoog kunnen oplopen.

Un autre membre estime également que l'auteur de la proposition de loi risque d'aboutir au résultat opposé à celui qu'il recherche et ce, par la multiplication des erreurs dues à l'augmentation de la paperasse.

Il souhaite que les services chargés de la perception de la redevance soient incités à travailler plus soigneusement.

Un membre estime que, si la perception des redevances est coûteuse et donne lieu à de nombreuses erreurs, c'est parce qu'elle est organisée au plan national.

Il suggère que cette tâche soit confiée aux communes, dont les autorités sont mieux au fait de la situation locale et qui pourraient percevoir un pourcentage de la redevance pour couvrir les frais de perception.

Le Secrétaire d'Etat aux Postes, Télégraphes et Téléphones déclare que le système prévu par la proposition de loi coûterait très cher à l'administration car il réduirait ses revenus et accroîtrait ses frais, la procédure à suivre étant beaucoup plus coûteuse. En ce cas, la Belgique deviendrait un paradis pour les fraudeurs de la redevance radio-télévision puisque la seule pénalité qu'ils encourraient s'élèverait à 500 F.

Le fait d'imposer à la Régie l'envoi d'une lettre recommandée pour réclamer la somme due lui coûterait 350 millions de F par an.

La perception de la redevance occupe un personnel nombreux dont le nombre a augmenté ces dernières années et les frais d'administration afférents à la perception sont élevés.

Le Ministre précédent avait élaboré un plan de déconcentration.

Le Secrétaire d'Etat a demandé à la Régie de procéder à une étude au sujet de l'incidence financière de la suppression éventuelle de la redevance ou d'un aménagement en ce sens que la redevance radio serait supprimée et la redevance télévision augmentée.

Le Secrétaire d'Etat souhaite qu'avant que cette étude soit menée à bonne fin, aucune décision ne soit prise et, par conséquent, elle demande que la proposition de loi ne soit pas acceptée.

* * *

Les articles 1 à 3 de la proposition de loi sont rejettés à l'unanimité moins 1 abstention.

Le Rapporteur,

J. SOMERS

Le Président,

A. BAUDSON

Een ander lid is ook de mening toegedaan dat de indiner van het wetsvoorstel wel een het tegenovergestelde resultaat van wat hij nastreeft zou kunnen boeken ingevolge de toeneming van het aantal vergissingen die te wijten zijn aan het groter aantal paperassen.

Hij wenst dat de diensten die belast zijn met de inning van de taks ertoe worden aangespoord met meer zorg te werken.

Een lid meent dat het feit dat de inning van de taks veel kost en aanleiding geeft tot veel vergissingen, hieraan te wijten is, dat ze op nationaal vlak georganiseerd wordt.

Hij stelt voor die taak toe te vertrouwen aan de gemeenten, waar de overheid beter de plaatselijke toestanden kent en een percentage van de taks zou kunnen innen om de inningskosten te dekken.

De Staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefoon verklaart dat de regeling waarin het wetsvoorstel voorziet, zeer duur zou uitvallen voor de administratie, aangezien haar inkomsten zouden verminderen en haar kosten zouden verhogen daar de te volgen procedure veel duurder uitzalt. In dat geval zou België een paradijs worden voor ontduikers van kijk- en luistergeld, aangezien die geen andere straf zouden oplopen dan een boete van 500 F.

Als de Régie een aangetekend schrijven moet verzenden om het verschuldigde bedrag te vorderen, zou haar dat 350 miljoen F per jaar kosten.

De inning van de taks vergt veel personeelsleden wier aantal de jongste jaren is toegenomen en de administratiekosten i.v.m. de inning zijn aanzienlijk.

De vorige Minister had een deconcentratieplan uitgewerkt.

De Staatssecretaris heeft de Régie verzocht een studie te maken betreffende de financiële terugslag van de eventuele afschaffing van de taks of een aanpassing daarvan in die zin, dat de radiotaks zou worden afgeschaft en de televisietaks verhoogd.

De Staatssecretaris wenst geen enkele beslissing te nemen Alvorens die studie tot een goed einde is gebracht en zij vraagt bijgevolg het wetsvoorstel niet aan te nemen.

* * *

De artikelen 1 tot 3 van het wetsvoorstel worden op 1 ont-houding na eenparig verworpen.

De Rapporteur,

J. SOMERS

De Voorzitter,

A. BAUDSON